

**Herend Város Önkormányzat Képviselő-testületének
21/2015. (IX.29.) önkormányzati rendelete
Herend város építészeti örökségének helyi védelméről**

Herend Város Önkormányzat Képviselő-testülete az épített környezet alakításáról és védelméről szóló 1997. évi LXXVIII. törvény 62. § (6) bekezdés 1. pont 1.1. alpontjában kapott felhatalmazása alapján, az Alaptörvény 32. cikk (2) bekezdésében meghatározott feladatkörében eljárva, a következőket rendeli el:

1. Általános rendelkezések

1. § Jelen rendelet célja az építészeti örökség mindazon elemeinek védelme, amelyek értékük alapján az épített környezet alakításáról és védelméről szóló törvény szerint nem részesülnek országos egyedi műemléki védelemben.
2. § E rendelet alkalmazása során:
  - a) **épített érték:** Herend Város településképe és történelme szempontjából meghatározó terület, épületegyüttes, épület (középület, lakóház, kereskedőház, gazdasági épület, pince stb.), épületrész vagy más építmény
  - b) **helyi értékkataszter:** az épített értékeket számba vevő adattár
  - c) **védtett érték:** a helyi védelem alá helyezett épített érték
  - d) **értékvédelmi adatlap:** *védelem alá helyezett, védelemre javasolt vagy számon tartott* egyéb épített érték leírását, dokumentálását tartalmazó adatlap, amely védtett érték esetében a védettség meglétét és jellegét is tartalmazza. Az értékvédelmi adatlapok összessége a helyi értékkataszter (jelen rendelet 1. függeléke tartalmazza).
  - e) **védtett épület, építmény (H1):** a Képviselő-testület által védetté nyilvánított olyan épület, építmény, amely a hagyományos településképe megőrzése céljából, továbbá építészeti, településtörténeti, helytörténeti, régészeti, művészeti vagy ipartörténeti szempontból jelentős alkotás. A védtett épület, építmény értékvédelmi adatlapjában jelöltek alapján védettnek minősülhet az a telek, ill. annak használati módja is, amelyen a védtett épület, építmény áll.
  - f) **védtett épületrész (H2):** a Képviselő-testület által védetté nyilvánított olyan épületrész, amely egészében nem védtett épületen, épületben helyezkedik el. Védtett épületrész lehet különösen az épület tömege, homlokzata, tetőzete, portálja, lépcsőháza, díszítményei, anyaghasználata, színezése illetve különleges tartószerkezete.
  - g) **védtett műtárgy (H3):** a Képviselő-testület által védetté nyilvánított, H1, H2 jelű védelem alá nem eső építmény, műtárgy – különösen emlékmű, szobor, kereszt, képoszlop, kút, kerítés.
  - h) **értékvizsgálat:** a megfelelő szakképzettséggel rendelkező személy(ek), szervezet(ek) által készített olyan szakvizsgálat, amely feltárja és meghatározza a ténylegesen meglévő, illetve a település szempontjából annak minősülő értéket, amely védelemre érdemes. A vizsgálatnak tartalmaznia kell a védelemre javasolt érték esztétikai, történeti, valamint műszaki, illetve környezeti jellemzőit. Az értékvizsgálat lehet a településrendezési terv részeként készülő örökségvédelmi hatástanulmány, s ennek értékvédelmi adatlapja, de lehet önálló munkarész is.
  - i) **értékvédelmi szakvélemény:** a megfelelő szakképzettséggel rendelkező személy (építész, településmérnök, statikus, műemlékvédelmi szakmérnök), szervezet által készített olyan szakvizsgálat, amely a védtett érték vizsgálatát követően részletezi annak

állapotában, esztétikai megjelenésében, szerkezetében végbement folyamatokat, és annak eredményét, amely szerint a védelem oka még fennáll, vagy már nem áll fenn.

- j) **védett érték károsodása:** minden olyan esemény, beavatkozás, amely a védett érték teljes vagy részleges megsemmisülését, karakterének előnytelen megváltoztatását, általános esztétikai értékcsökkenését eredményezi.

2. Helyi egyedi védelem keletkezése és megszűnése

3. § (1) A helyi egyedi védelem (továbbiakban: helyi védelem) alá helyezés és a védelem megszüntetése csak az e rendeletben szabályozott eljárás lefolytatásával történhet.

(2) A helyi védelem alá helyezésről, illetve annak megszüntetéséről az Önkormányzat Képviselő-testülete a jelen rendelet 1. mellékletének módosításával dönt.

(3) A helyi védelem alá helyezést vagy annak megszüntetését a városi főépítésznél írásban kezdeményezheti bármely természetes személy, vagy jogi személy, vagy jogi személyiséggel nem rendelkező szervezet.

(4) A helyi védelem alá helyezésre vonatkozó kezdeményezésnek tartalmaznia kell:

- a) a védendő egyedi érték megnevezését,
- b) a védendő egyedi érték azonosító adatait (utca, házszám, helyrajzi szám, épület- illetve telekrész),
- c) értékvizsgálatot és indoklást, amelyhez elkészül a helyi értékkataszterben rendszeresített, az érték kategóriájának megfelelő értékvédelmi adatlap.

(5) A helyi védelem megszüntetésére vonatkozó kezdeményezésnek tartalmaznia kell:

- a) a védelem alól törlésre javasolt egyedi érték megnevezését,
- b) a védelem alól törlésre javasolt egyedi érték azonosító adatait (utca, házszám, helyrajzi szám, épület-, illetve telekrész),
- c) a védelem megszüntetése szükségességének okait,

(6) A helyi védelem megszüntetésére vonatkozó kezdeményezés esetén az Önkormányzat elkészíti

- a) az értékvédelmi szakvéleményt,
- b) a védelem alól törlendő egyedi érték fotódokumentációját, és szükség szerint a felmérési dokumentációját (alaprajz, metszet, homlokzatok M=1:100, helyszínrajz M=1:200, műleírás).

(7) A helyi védelem megszüntetésére akkor kerülhet sor, ha

- a) a védetté nyilvánított helyi érték megsemmisül,
- b) a védett egyedi érték a védelem alapját képező értékeit helyreállíthatatlanul elveszítette,
- c) a védelem tárgya a védelemmel összefüggő szakmai ismérveknek az értékvédelmi szakvélemény szerint már nem felel meg,
- d) a védett érték magasabb szintű védettséget kap.

(8) Amennyiben az értékvizsgálat, vagy az értékvédelmi szakvélemény nem településrendezési terv részeként, vagy nem a települési főépítész által készül, hanem az Önkormányzattól független önálló munkarészként, akkor ahhoz csatolni kell a települési főépítész véleményét.

(9) A helyi értékvédelemmel kapcsolatban érintettnek kell tekinteni

- a) az érintett ingatlanok tulajdonosait,
- b) a kezdeményezőt,
- c) az illetékes építésügyi hatóságot,
- d) a területileg illetékes kulturális örökségvédelmi szakhatóságot.

(10) A helyi védelem alá helyezésről vagy a védelem megszüntetéséről értesíteni kell az érintetteket.

(11) Az ingatlan használójának, kezelőjének értesítése a tulajdonos útján történik.

(12) A helyi védelmet a Helyi Építési Szabályzatban és Szabályozási Terven fel kell tüntetni legkésőbb azok soron következő módosításakor.

4. § (1) Az Önkormányzat a H1, H2 és H3 jelű kategóriába tartozó védelemre javasolt értéket – a védetté nyilvánítás előkészítésének megindításával egyidejűleg – legfeljebb egyéves határozott időtartamra, határozatával ideiglenes védelem alá helyezheti, ha a védelemre javasolt értéket megsemmisülés vagy értékeinek eltűnése fenyegeti.

(2) Az ideiglenes védelem alatt álló értékekre a helyi védelem alatt álló értékekre vonatkozó rendelkezéseket kell alkalmazni.

(3) Az ideiglenes védelem megszűnik a határozatban megjelölt időtartam elteltével, vagy a helyi védelem alá helyezésről szóló rendelet hatálybalépésével, illetve az elutasításról szóló határozat meghozatalával.

3. A védett értékekre vonatkozó előírások

5. § (1) A védelem nem akadályozza a védett érték felújítását, korszerűsítését, bővítését, funkciója megváltozását. A védelem érdekében elő kell segíteni a védett értéknek a mai igényeknek megfelelő használatát. A felújítás, korszerűsítés, bővítés, funkcióváltozás miatt azonban a védett értéknek a védelemre okot adó értékei nem csökkenthetők. A belső átalakításokat az eredeti szerkezet és a belső értékek tiszteletben tartásával kell megoldani.

(2) A védett értékek felújítása, korszerűsítése, bővítése során törekedni kell a védelemre okot adó részletek eredeti állapotának visszaállítására, illetve harmonikus továbbfejlesztésre.

(3) H1, H2 és H3 jelű helyi egyedi védelem alatt álló értéken építési, bontási munka kizárólag akkor végezhető, ha a védett érték létét, állagát nem veszélyezteti, vagy azt értékvédelmi szempontból nem befolyásolja károsan. Ellenkező esetben az építetöt kötelezni kell az eredeti állapot helyreállítására.

(4) H1, H2 és H3 jelű helyi egyedi védelem alatt álló értéket érintő engedélyköteles építési, bontási munka esetén be kell szerezni a polgármester településképi véleményét. A nem engedélyköteles tevékenységek esetén a külön rendelet szerinti településképi bejelentést meg kell tenni.

(5) H1, H2 és H3 jelű helyi egyedi védelem alatt álló épület, építmény bontására csak a teljes műszaki avultság esetén kerülhet sor, ha az épület védett értékeinek károsodása olyan mértékű, hogy a károsodás műszaki eszközökkel nem állítható helyre, és ezt a települési főépítész véleménye is alátámasztja. A bontási engedélyben egyes épületrészek vagy tartozékok megőrzése, illetve azoknak a bontási helyen építendő új épületbe való beépítése, elhelyezése is előírható a főépítész véleményében az elbontandó épület értékvizsgálata alapján.

(7) A polgármester településképi kötelezés eljárásban a H1, H2 és H3 jelű helyi egyedi védelem alatt álló ingatlan tulajdonosát – a helyi építészeti értékek és településképi védelme érdekében – az építmény, építményrész felújítására, átalakítására vagy elbontására, továbbá az engedély nélkül létesített, a védett épület megjelenését zavaró épületrészek, épületdíszek, hozzáépítések, tető-átalakítás, vakolat, stb. eltávolítására kötelezheti.

6. § (1) A H1 jelű védett épületekkel kapcsolatban a Helyi Építési Szabályzat vonatkozó előírásait is figyelembe kell venni.

(2) A H1 jelű védett épület, építmény minden eredeti homlokzati alkotórésze védett, ideértve a hozzá tartozó kiegészítő, külső és belső díszelemeket is, valamint esetenként a használat módját.

7. § (1) A H2 jelű, részleges védelem alatt álló épületekkel kapcsolatban a Helyi Építési Szabályzat vonatkozó előírásait is figyelembe kell venni.

(2) A H2 jelű, részleges védelem alatt álló épület valamely része, részlete vagy jellemző karaktereleme védett, melyet e rendelet 1. számú melléklete tartalmaz.

8. § (1) A H3 jelű védett műtárgyakkal kapcsolatban a Helyi Építési Szabályzat vonatkozó előírásait is figyelembe kell venni.

(2) A H3 jelű védett műtárgy minden eredeti alkotórésze védett, ideértve a hozzá tartozó kiegészítő, díszelemeket is.

9. § A helyi értékkataszterben szereplő számon tartott egyéb értékekről a helyi értékkataszter fotódokumentációt tartalmaz.

10. § (1) A helyi védelem alá helyezett értékekről nyilvántartást kell vezetni. A nyilvántartás nyilvános, abba bárki betekinthes.

4. Vegyes és záró rendelkezések

11. § (1) Jelen rendelet mellékletei:

- a) 1. melléklet: A helyi védelem alá helyezett értékek jegyzéke
- b) 2. melléklet: Értékvédelmi tervlap

12. § (1) Jelen rendelet a kihirdetését követő napon lép hatályba.

(2) Hatályát veszti Herend Város Önkormányzat Képviselő-testületének "a Herend, 257. hrsz-ú ingatlanon álló Plébániatemplom és fészületek helyi építészeti és kulturális örökség helyi védelem alá helyezéséről" szóló 5/2004. (IV. 21.) önkormányzati rendelete.

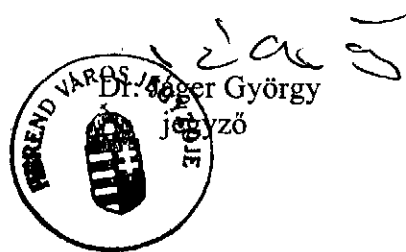
Jánszky Lajos László
polgármester

Dr. Jáger György
jegyző

Kihirdetési záradék:

A rendelet 2015. szeptember 29-én kihirdetésre került.

**Herend város építészeti örökség helyi védelméről szóló
Herend Város Önkormányzat Képviselő-testületének 21/2015. (XII.9) önkormányzati
rendeletének (tervezet)**

1. számú melléklet

I. Védett értékek jegyzéke

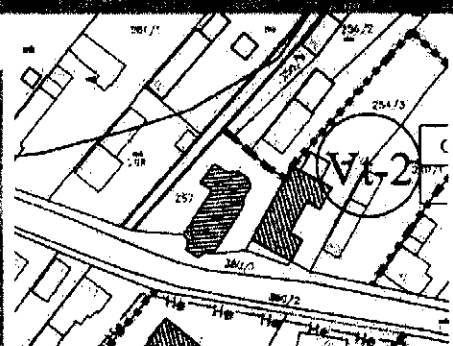
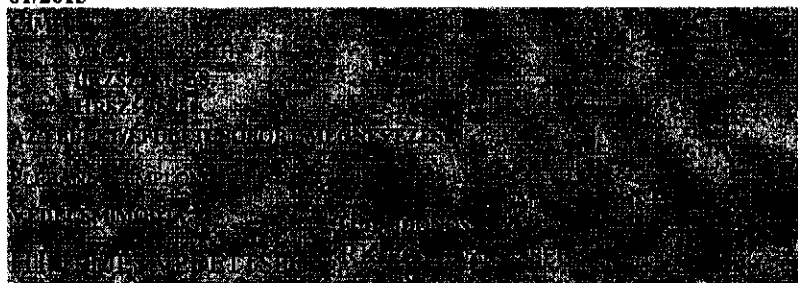
H1	Kossuth utca	38	257	RK plébánia templom	A teljes épület
H2	Kossuth utca	45.	430/2	Általános Iskola	Védett az épület eredeti épületrészek épülettömege, az épület utcai északi és keleti, nyugati homlokzatai, homlokzatának arányai, nyílászárók jellege. Védett az épület bejárati ajtója, továbbá előlépcsője
H3	Kossuth utca	38	257	feszületek	

2. számú melléklet

ÉRTÉKVÉDELMI ADATLAPOK

Sorszám
01/2015

NYILVÁNTARTÓ LAP

AZ ÉPÜLET EREDETI RENDELTETÉSE:
RK PLÉBÁNIA TEMPLOM

AZ ÉPÜLET JELENLEGI RENDELTETÉSE:

RK PLÉBÁNIA TEMPLOM

AZ ADATFELVÉTEL IDŐPONTJA:

2015. SZEPTEMBER

AZ ÉPÜLET ÉS KÖRNYEZETÉNEK LEÍRÁSA:

A templom viszonylag kis telke közepén helyezkedik el, előkert nélkül, a járda közvetlenül csatlakozik a bevezető lépcsősorhoz. A környező épületekhez hasonlóan a templom sem merőlegesen helyezkedik el az utca vonalára, a szintvonalakhoz való igazodás megfigyelhető, valamint a szomszédos plébánia homlokzata hátrébb indul a templomtól, így kelet felől megközelítve a templom szinte oldalról látszik.

épület építési ideje 1829.

beépítési mód szabadonálló

színtszám - alapterület 290 m²

állag jó

homlokzat felületi képzése Fehér simított vakolat

tetőhéjazat, anyaga Kontyolt nyeregtető cserép fedéssel, sűvege falazott, simított

Az épület fő homlokzatát egyszerű középtornya uralja. Szentélye sokszög záródású, a tető kontyolt, pala fedéssel. A tornya háromszintes, domináns osztópárkányokkal tagolt. Sűvege poligonális alapú gúlasíak, fémlemez fedéssel.

Előcsarnokának bejárata egyenes záródású, felette félköríves karzatablak, a középső szinten szegmensíves záródású ablak, a legfelső szinten látható ablakok félköríves záródásúak. A hajó halvány, pasztellsárga fala széles, domború, fehér vakolatsávokkal falmezőkre osztott, oldalfala is ablakokkal áttört, a nyílászárói szintén vakolatsávokkal keretezettek.

Bejárati ajtaja kétszárnyú faajtó, kő kerettel, zárókövébe az 1828-as építési dátum került vésésre. Az ajtókeret körül első és második világháborús emlékmű felület található. A fő bejáraton kívül az épületen kelet felől is található bejárati ajtó. Az épülethez toldalékként észak-nyugat felől sekrestye tartozik.

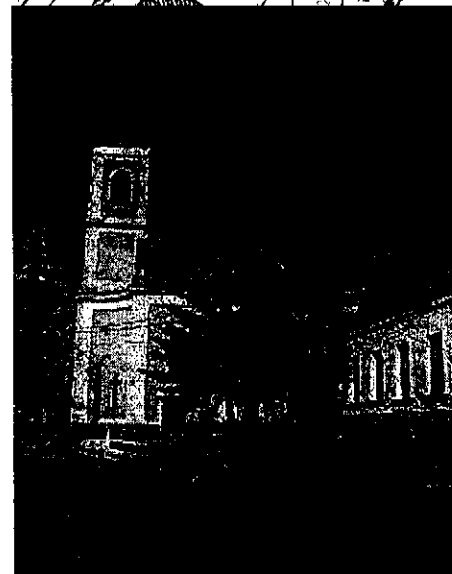
A templom keleti és nyugati szomszédságában két kőkereszt található..

A TELKEN LÉVŐ EGYÉB MELLÉKÉPÜLETEK/ÉPÍTMÉNYEK:

FESZÜLETEK KÜLÖN TERVLAPON

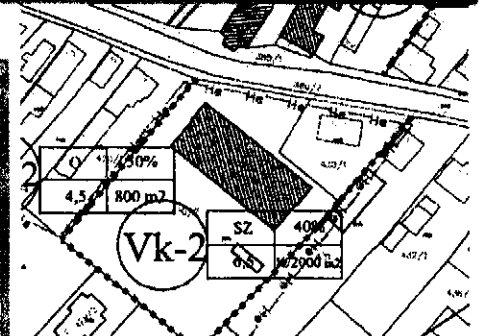
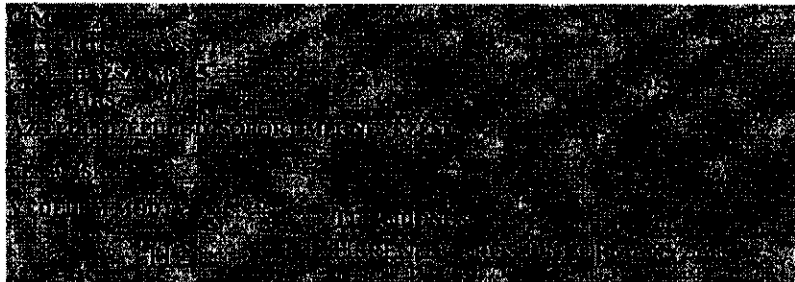
INTÉZKEDÉSI JAVASLATOK:

Az épület műemléki védelemre javasolt.

Sorszám
02/2015

NYILVÁNTARTÓ LAP

AZ ÉPÜLET EREDETI RENDELTETÉSE:
ÁLTALÁNOS ISKOLA

AZ ÉPÜLET JELENLEGI RENDELTETÉSE:

ÁLTALÁNOS ISKOLA

AZ ADATFELVÉTEL IDŐPONTJA:

2015. SZEPTEMBER

AZ ÉPÜLET ÉS KÖRNYEZETÉNEK LEÍRÁSA:

Az általános iskola
épület építési ideje 1899-1900.
beépítési mód szabadonálló
színtszám - alapterület 680 m²
állag jó

homlokzat felületi képzése dörzsölt vakolat
tetőhéjazat, anyaga Kontyolt nyeregtető síkpala fedéssel,

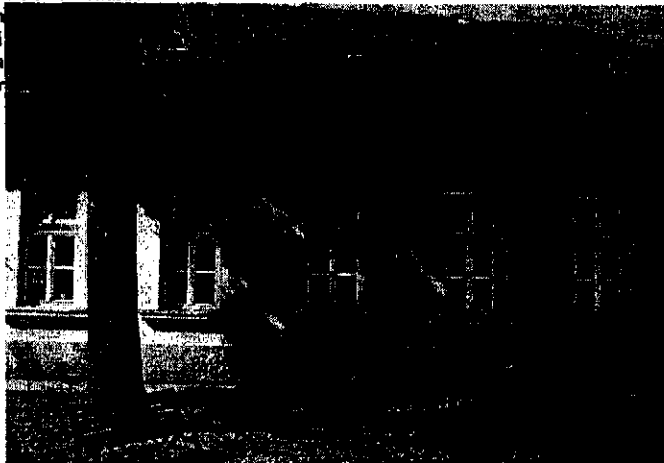
Az épület eredeti tömege U formájú klasszikus arányrendszerű épület. Az épület korábbi teraszát a múlt század közepén lapostetővel beépítették.

A fő épülettömeg halvány, pasztellsárga a nyílások, besimitott, fehér vakolatsávokkal keretelve. Bejárati ajtaja kétszárnyú faajtó, a kutatások alapján vélhetően eredeti vagy az eredeti mintájára készült.

A tantermi ablakok a 2000 –es évek elején cserére kerültek, megfelelő minőségű részletgazdag, de korszerű üvegezett szerkezettel .

Védendő elemek leírása :

Utcai h
és főpá
osztása
megtar

ablakok
szere
pccső

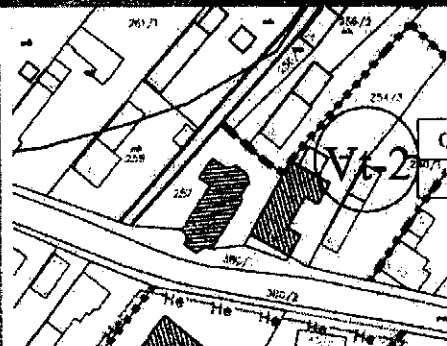
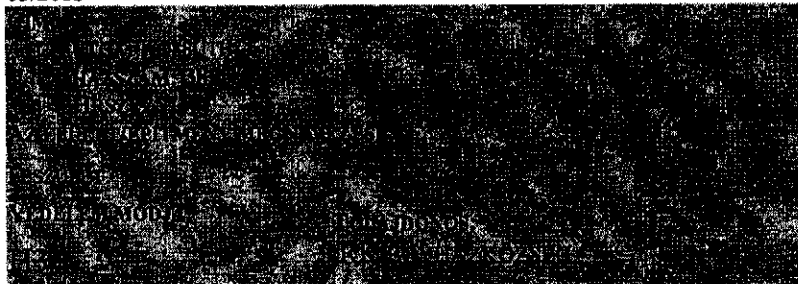
A TELKEN LÉVŐ EGYÉB MELLÉKÉPÜLETEK/ÉPÍTMÉ NYEK:

INTÉZKEDÉSI JAVASLATOK: A jelenlegi dörzsvakolatot javasolt lenne simított festett felületűre alakítani. Átfogóbb átépítés esetén a lapostetős épületrész fedése, tömegalakítása átgondolandó. A meglevő gázvezeték vonalvezetése módosítandó

ÉRTÉKVÉDELMI ADATLAPOK

Sorszám
03/2015

NYILVÁNTARTÓ LAP

AZ ÉPÜLET EREDETI RENDELTETÉSE:
FESZÖLET

**AZ ÉPÜLET JELENLEGI
RENDELTETÉSE:**

FESZÖLET

AZ ADATFELVÉTEL IDŐPONTJA:

2015. SZEPTEMBER

AZ ÉPÜLET ÉS KÖRNYEZETÉNEK LEÍRÁSA:

A templom keleti és nyugati szomszédságában lévő két kőkereszt.

A védelem fészületekre azok talapzatáára és közvetlen környezetükre terjed ki.

A TELKEN LÉVŐ EGYÉB MELLÉKÉPÜLETEK/ÉPÍTMÉNYEK:

INTÉZKEDÉSI JAVASLATOK:

